

Zaaknummer : 00531403
Ons Kenmerk : ODH-2019-00016659
Datum :

29 MAART 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 27 september 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het project 'Energieswitch Krimpen aan den IJssel'. De werkzaamheden betreffen het renoveren en isoleren van de woningen aan de Vinkenstraat 2 tot en met 10 en de Putterstraat 1 tot en met 11 te Krimpen aan den IJssel. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de gierzwaluw en de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten of rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 15 oktober 2018 tot en met 28 februari 2019.

Besluit

Wij besluiten de aangevraagde ontheffing niet te verlenen.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 27 september 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het project 'Energieswitch Krimpen aan den IJssel'. De werkzaamheden betreffen het renoveren en isoleren van de woningen aan de Vinkenstraat 2 tot en met 10 en de Putterstraat 1 tot en met 11 te Krimpen aan den IJssel. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de gierzwaluw en de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen en het opzettelijk wegnemen van nesten van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 15 oktober 2018 tot en met 28 februari 2019.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Notitie inspectie Vinkestraat 2 t/m 10 en Putterstraat 1 t/m 11 te Krimpen aan den IJssel, Blom Ecologie B.V., kenmerk BE/2018/529/n, 21 september 2018;
- Zienswijze voornemen afwijzing aanvraag ontheffing Wet Nb, Blom Ecologie B.V., kenmerk BE/2017/459/b1, 9 mei 2018;
- Quickscan flora en fauna projecten 2017 QuaWonen – Oriënterend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet.

Op 11 december 2018 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet Nb, Blom Ecologie B.V., kenmerk BE/2018/529, 10 december 2018;
- Activiteiten- en mitigatieplan Vinkenstraat en Putterstraat te Krimpen aan den IJssel, Blom Ecologie B.V., project BE/2018/529, 11 december 2018;
- Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet Nb, Blom Ecologie B.V., kenmerk BE/2018/529v2, 10 december 2018.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren om te aanvraag te kunnen beoordelen, is op 13 november 2018 om aanvullende gegevens verzocht en is de termijn opgeschort. De procedure is op 11 december 2018 hervat.

Bevoegd gezag

De handelingen worden verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Zienswijze

Bij brief van 4 maart 2019 (ODH-kenmerk: ODH-2019-00023274) hebben wij de aanvrager een voornemen tot afwijzing van de aanvraag om ontheffing gestuurd en daarbij op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid geboden om binnen twee weken zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid om een zienswijze naar voren te brengen is geen gebruik gemaakt.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering natuurwetgeving Zuid-Holland.

De gierzwaluw en de huismus zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus te beschadigen of te vernielen of opzettelijk nesten van de gierzwaluw en de huismus weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid onder b, en artikel 3.8, vijfde lid onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

QuaWonen is voornemens een energetische verbetering van de woningen uit te voeren. Het nevensdoel van de renovatie is het samenbundelen van onderhoud waardoor voor een periode van 20 tot 30 jaar geen grootschalig onderhoud meer noodzakelijk is. Voor de renovatie worden diverse delen van de woningen vervangen. Dit betreffen met name het dak, zijwangen van de dakkapellen, kozijnen en hemelwaterafvoer. Tevens worden de gevels aangepast waarbij de woningen uitwendig worden geïsoleerd en een nieuwe gevelbekleding wordt aangebracht. Ten bate van de energetische verbeteringen worden tevens PV-panelen op de dakvlakken geplaatst. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, worden steigers geplaatst. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van april 2019 tot en met juni 2019.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van een overtreding van de Wnb heeft in 2016 en 2017 onderzoek plaatsgevonden in het plangebied. In de beschikking van dd. 27 augustus 2018 (kenmerk: ODH-2018-00080298) is geconcludeerd dat dit onderzoek niet voldoende was. Hieronder staat een samenvatting van de beoordeling van dit onderzoek, inclusief de beoordeling van de zienswijze van 9 mei 2018 (kenmerk: ODH-2018-00048473). Naar aanleiding van gewijzigde omstandigheden was actualisatie van het onderzoek uit 2016/2017 nodig. Daarom is op 20 september 2018 een inspectie uitgevoerd, waarbij dakpannen zijn gelicht om de aanwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Deze inspectie kan mogelijk ervoor zorgen dat onzekerheden uit het onderzoek van 2017 worden weggenomen en een ontheffing kan worden verleend.

Onderzoek naar huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis 2016/2017

In 2016 en 2017 is tussen 12 september 2016 en 12 juli 2017 onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en de directe omgeving. Hierbij is specifiek gekeken naar de aanwezigheid van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. In totaal zijn acht veldbezoeken uitgevoerd.

Huisumus

Voor de huismus zijn twee veldbezoeken uitgevoerd op 6 april 2017 en 2 mei 2017, waarbij twaalf nestlocaties zijn gevonden. Deze bevinden zich in de woningen aan de Vinkenstraat 4, 6, 8 en 14, Putterstraat 3, 5, 7 en 9 en Lijsterstraat 15, 17 en 19. Bij dit onderzoek was de piek van de activiteit in de ochtend gemist. Desondanks was het onderzoek wel volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, juli 2017) uitgevoerd. Het onderzoek was als voldoende beoordeeld. Tijdens de procedure van de ontheffingsaanvraag van 5 december 2017 (kenmerk: ODH- 2017-00129681) zijn de nestlocaties aan de Vinkenstraat 14 en de Lijsterstraat 15, 17 en 19 zonder ontheffing aangetast. Hierdoor kwam desbetreffende situatie niet meer overeen met de situatie ten tijde van het onderzoek, mogelijk zijn de huismussen uitgeweken. Er is beoordeeld dat het niet duidelijk is of de huismus gedurende de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden had die in kwaliteit overeenkomen met datgene wat verloren ging. Bijna de helft van de huismuspopulatie was gedwongen een alternatief te zoeken, mogelijk binnen de kwetsbare broedperiode. Het effect op het broedsucces was hierdoor onbekend. Omdat het onderzoek uit 2017 niet meer toereikend was betreft de huismus, was nieuw ecologisch onderzoek nodig (inspectie van 20 september 2018).

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw zijn drie veldbezoeken uitgevoerd op 23 mei, 13 juni en 12 juli 2017, waarbij vijf nestlocaties zijn aangetroffen. Deze bevinden zich in de kopgevels van de woningen aan de Vinkenstraat 2, 10 en 12, Putterstraat 1 en Mezenstraat 13. Tijdens het onderzoek is afgeweken van het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, juli 2017). Het veldonderzoek op 23 mei is in de ochtend, waardoor mogelijk individuen over het hoofd zijn gezien. Daarnaast is geen veldbezoek uitgevoerd tussen 20 juni en 7 juli, de periode waarin alle jongen aanwezig zijn. Daar komt bij dat het veldbezoek op 12 juli erg laat in het seizoen is uitgevoerd. Half juli vliegen de jongen uit (behalve bij een seizoen met slecht weer), waardoor ook hier mogelijk individuen over het hoofd zijn gezien. Tevens was het weer op 12 juli slecht met veel regenval, wat mogelijk invloed heeft gehad op de onderzoeksresultaten. Verder was vanuit de onderzoeksresultaten niet duidelijk welke waarnemingen zijn gedaan op welke data. De onderzoeksinspanning was beoordeeld als onvoldoende. Daarnaast is mogelijk sprake geweest van onderschatting van het aantal nestlocaties, doordat nesten aan de Vinkenstraat 12 en Merelstraat 13 ongeschikt zijn gemaakt. Mogelijk zijn gierzwaluwen uitgeweken en hebben zij een nieuwe nestlocatie in gebruik genomen. Door de onzekerheden was nieuw ecologisch onderzoek nodig (inspectie van 20 september 2018).

Vleermuizen

Voor het aantonen van de aanwezigheid van vleermuissoorten zijn zes veldbezoeken uitgevoerd op 12 en 20 september 2016, 1 oktober 2016, 23 mei 2017, 13 juni 2017 en 12 juli 2017. Tijdens de veldbezoeken zijn foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen en een enkele waarneming van het

uitvliegen van een laatvlieger. Er zijn in totaal twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Deze bevonden zich aan de Putterstraat 19 (gewone dwergvleermuis) en de Mezenstraat 11 (laatvlieger). Deze verblijfplaatsen zijn ten tijde van de ontheffingsaanvraag ongeschikt gemaakt. Daarmee was een beoordeling van de onderzoeksinspanning voor wat betreft vleermuizen niet meer nodig.

Inspectie 20 september 2018

Tijdens de inspectie zijn dakpannen van de twee wooncomplexen aan de Vinkenstraat 2-10 en Putterstraat 1-11 gelicht. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw en huismus, dan wel de aanwezigheid van de huismus. Er is gekeken naar de aanwezigheid van uitwerpselen, veren, nestmateriaal, eierschalen, (dode) individuen, piksporen, krassen of andere sporen die de aanwezigheid van de huismus, gierzwaluw of vleermuizen aantonen. De kopgevels van de twee wooncomplexen zijn met behulp van een ladder en hoogwerker geïnspecteerd. Tijdens de inspectie zijn alle kantpannen tijdelijk verwijderd en zijn de onderste pannenrijen geïnspecteerd. Deze onderzoeksmethodiek is mogelijk volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, juli 2017) om de aanwezigheid van de huismus aan te tonen, mits deze tussen 15 september en 1 maart wordt uitgevoerd. Voor de gierzwaluw en vleermuizen is deze methode niet gebruikelijk en wordt niet beschreven in kennisdocumenten of andere rapportages met gedragscodes of onderzoeksmethodieken.

Huisumus

In het plangebied zijn tijdens de inspectie in totaal vijf nesten van de huismus aangetroffen. Deze bevinden zich onder de dakpannen aan de achterzijde van de woningen aan de Putterstraat 3, 5 en Vinkenstraat 6. In het onderzoek van 2017 waren zeven nestlocaties van de huismus aangetroffen aan de andere zijde van het dakvlak van de betreffende woonblokken. Tijdens de inspectie is geconstateerd dat deze niet meer beschikbaar zijn omdat deze ongeschikt gemaakt zijn. Wat het effect hiervan is geweest op de lokale populatie van de huismus is redelijkerwijs niet in te schatten. Mogelijk heeft dit plaatsgevonden in het broedseizoen en heeft dit een negatief effect op het broedsucces van de lokale populatie van de huismus gehad. Deze overtreding van verbodsbepalingen kan niet achteraf worden gelegaliseerd. Als gevolg van de werkzaamheden gaan de vijf resterende aanwezige nestlocaties van de huismus verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

In het plangebied zijn tijdens de inspectie in totaal acht nesten van de gierzwaluw aangetroffen. Vier van deze nesten zijn de oorspronkelijke nesten, welke tevens zijn aangetoond in het onderzoek uit 2017. Deze bevinden zich in en boven spouwruimten van de woningen aan de Vinkenstraat 2, 10 en Putterstraat 1. De nieuwe nestlocaties bevinden zich in de spouwruimte tussen de woningen aan de Vinkenstraat 4/6, 6/8, 8/10 en Putterstraat 7/9. Mogelijk zijn deze nieuwe nestlocaties ontstaan door het uitwijken van individuen doordat nestlocaties ongeschikt zijn gemaakt in de directe omgeving, of hebben mogelijk juveniele individuen zich gevestigd in het plangebied. Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze nestlocaties van de gierzwaluw verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de inspectie is geen rekening gehouden met de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, omdat deze soort in het onderzoek van 2016/2017 niet binnen het huidige plangebied is aangetoond. Toch zijn tijdens de inspectie drie individuen aangetroffen. Er is een enkele individu aangetroffen onder een kantpan in de kopgevel van de woning aan de Putterstraat 11. Er zijn twee individuen gevonden in de kopgevel van de woning aan de Putterstraat 1. Daarnaast is een grote verblijfplaats aangetroffen in de schoorsteen van de woning aan de Putterstraat 11. Er is een hoge concentratie van uitwerpselen aangetoond. Doordat uitwerpselen aanwezig waren, betekent mogelijk dat deze verblijfplaats al enig tijd in gebruik is of dat het gaat om een groot aantal individuen van de gewone dwergvleermuis indien deze locatie

het afgelopen jaar in gebruik genomen is. De twee gewone dwergvleermuizen die zijn aangetroffen in de woning aan de Putterstraat 1 vlogen tijdens de inspectie weg, één naar een onbekende locatie en de ander vloog in een open stootvoeg van het appartementencomplex aan de Lijsterstraat. Mogelijk kan dit betekenen dat zich in het plangebied meer verblijfplaatsen bevinden dan tijdens de inspectie is aangetoond. Verder kan door de onderzoeksmethodiek de functie van de grote verblijfplaats niet bepaald worden. Mogelijk kan dit een (massa)winterverblijfplaats of een kraamverblijfplaats zijn, welke op gepaste wijze gecompenseerd dienen te worden.

Met de huidige verkregen onderzoeksgegevens is niet vast te stellen of de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis behouden kan blijven. Om zicht te krijgen over de omvang van de populatie en functies binnen het netwerk van de gewone dwergvleermuis, dient onderzoek volgens het Vleermuisprotocol uitgevoerd te worden. Het enkel lichten van de dakpannen en het vaststellen van de aanwezigheid van de soort volstaat in deze situatie niet. Hiermee komen wij tot de conclusie dat het onderzoek niet voldoende is geweest. Het is niet mogelijk te bepalen wat het negatieve effect van de werkzaamheden op de soort gaan zijn.

Het verdwijnen van vijf nestlocaties van de huismus tezamen met eerder uitgevoerde handelingen (ongeschikt maken van de nestlocaties van de huismus) en het huidige onderzoek voor de gewone dwergvleermuis zorgen voor teveel onzekerheden waardoor het onmogelijk is te bepalen of de gunstige staat van instandhouding van de soorten gegarandeerd kan worden. Hier gaat het met name om de aangetroffen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuizen. Voorgaande zorgt ervoor dat wij de ontheffing niet kunnen verlenen.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3 en artikel 3.8 van de Wnb niet worden verleend.